

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μετάφραση αποσπάσματος από το βιβλίο *ISIS THE STATE OF
TERROR* των JESSICA STERN και J.M. BERGER

ΤΣΙΤΣΙΜΠΗΣ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ξ2014098

Επιβλέπων καθηγητής:

Λίβας Σωτήρης

ΚΕΡΚΥΡΑ 2019

Μετάφραση αποσπάσματος από το βιβλίο *ISIS*
THE STATE OF TERROR των JESSICA STERN
και J.M. BERGER

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
2.ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	7
3.ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	20
4.ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ.....	36
5.ΕΠΙΛΟΓΟΣ	45
6.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	47

1.ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το απόσπασμα που επέλεξα να μεταφράσω προέρχεται από το βιβλίο ISIS: The state of terror των Jessica Stern και J.M.Berger. Οι δυο τους είναι ειδικοί σε θέματα τρομοκρατίας και έχουν αφιερώσει την ζωή τους στην μελέτη της, η Jessica Stern είναι καθηγήτρια στο Pardee School of Global Studies στο πανεπιστήμιο της Βοστώνης και στο παρελθόν έχει υπάρξει μέλος στο Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας των ΗΠΑ κατά την διάρκεια της προεδρείας του Clinton. Ο J.M. Berger είναι αρθρογράφος στο περιοδικό Foreign Policy και ειδικεύεται στις εξτρεμιστικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στις ΗΠΑ από τρομοκρατικές οργανώσεις καθώς και στον τρόπο χρήσης των μέσων μαζικής επικοινωνίας από αυτές.

Το βιβλίο όπως μπορεί κανείς να καταλάβει και από τον τίτλο αφορά τον ISIS ή ελληνιστί Ισλαμικό Κράτος και το πως κατάφερε αυτή η οργάνωση να φτάσει στο σημείο που έχει φτάσει σήμερα. Με λίγα λόγια προσπαθεί να απαντήσει τα ερωτήματα που λίγο πολύ όλοι μας έχουμε στο μυαλό μας και αυτά δεν είναι άλλα από το ποιοι είναι αυτοί οι τρομοκράτες-εξτρεμιστές-άνθρωποι; Πως δημιουργήθηκαν και έφτασαν να αποτελούν τρόπο για όλο τον δυτικό κόσμο και όχι μόνο και τι ακριβώς αποζητάνε; Σε όλα αυτά απαντάει το βιβλίο αυτό που θα μπορούσε να το χαρακτηριστεί και ως την πρώτη βιογραφία-ιστορία αυτής της οργάνωσης.

Έδω και πολλά χρόνια και ειδικότερα μετά το τρομοκρατικό χτύπημα στους δίδυμους πύργους την 11^η Σεπτεμβρίου η έννοια τρομοκρατία έχει αρχίσει να αποτελεί κομμάτι της καθημερινότητας στον δυτικό κόσμο. Η τρομοκρατία (αγγλ. Terrorism), αποτελείται από τις λέξεις τρόμος + κράτος και δηλώνει την χρήση βίας ή την απειλή χρήσης βίας, που συμβαίνει ως αντίδραση ή άσκηση πίεσης, από οργανωμένες ομάδες με πολιτικά, θρησκευτικά ή άλλα ιδεολογικά κίνητρα αλλά ακόμα και από

ολόκληρους κρατικούς μηχανισμούς, εναντίον ατόμων, ομάδων ή περιουσιών με στόχο τις κυβερνήσεις από τις οποίες προσδοκούν κάποια αντίστοιχα οφέλη. Αυτό ακριβώς θα μπορούσαμε να πούμε ότι περιγράφει η θεωρία και η ιδεολογία του Ισλαμικού Κράτους. Ανεξάρτητα με το εάν οι εκάστοτε ενέργειες στις οποίες προβαίνει η οργάνωση, από τρομοκρατικές επιθέσεις έως και τη δημοσιοποίηση βίντεο στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έχουν επιτυχία, ο στόχος του να σπείρει τον πανικό και να κάνει τους ανθρώπους να ζούν μέσα στον φόβο έχει επιτευχθεί με μεγάλη επιτυχία.

Επέλεξα το συγκεκριμένο απόσπασμα που αποτελεί και την αρχή του βιβλίου γιατί πιστεύω πως έχει αρκετές από τις πληροφορίες και θέματα που αναλύονται αναλυτικότερα στην συνέχεια του βιβλίου και έτσι βοηθάει ώστε να δώσει μια αρκετά περιεκτική εικόνα στον αναγνώστη της εργασίας μου.

2.ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

The world awakened to the threat of ISIS in the summer of 2014, but that is not where its story begins.

What we know today as ISIS emerged from the mind of Abu Musab al Zarqawi, a Jordanian thug-turned-terrorist who brought a particularly brutal and sectarian approach to his understanding of jihad.

Many diverse factors contributed to the rise of ISIS, but its roots lie with Zarqawi and the 2003 invasion of Iraq that gave him purpose.

Ahmad Fadhil Nazzal al Kalaylah was born in the industrial town of Zarqa, Jordan, located about fifteen miles from Amman. He was a Bedouin, born into a large, relatively poor family, but part of a powerful tribe. He was a mediocre student who dropped out of school after ninth grade. Like many jihadists, he took on a *nome de guerre* based on the place he came from, Abu Musab al Zarqawi. In his hometown, Zarqawi was not known as an especially pious person, but as a heavy drinker, a bully and a brawler. His biographer reports that those who knew him in Zarqa said he drank like a fish and was covered in tattoos, two practices forbidden by Islam.

He was known as the "green man" on account of the tattoos, which he would later try to remove with hydrochloric acid. He was arrested number of times, for shoplifting, drug dealing, and attacking a man with a knife, among other crimes.

In his early twenties, he joined Tablighi Jamaat, a South Asian Islamic revivalist organization, in part to "cleanse" himself from his life of crime. Tablighi Jamaat aims at creating better *Muslims* through "spiritual jihad"- good deeds, contemplation, and proselytizing.

According to the historian Barbara Metcalf, Tablighi Jamaat

traditionally functioned as a self-help group, much like Alcoholics Anonymous, and most specialists claim that it is no more prone to violence than are the Seventh-Day Adventists, with whom Tablighi Jamaat is frequently compared. But a member of Tablighi Jamaat told coauthor Jessica Stern that jihadi groups were known to openly recruit at the organization's central headquarters in Rawalpindi Pakistan. In 1989, just three months after joining Tablighi Jamaat, Zarqawi joined the insurgency against the Soviets were already in withdrawal. The war had left him behind.

Zarqawi was not yet a leader, or even a fighter. In Afghanistan and over the border in Pakistan, he spent much of his time working on jihadist newsletters. While it might have seemed a humble start for someone who dreamed of battle, his introduction to jihadi media would rather turn out to be useful. But that was surely not clear at the time. "Zarqawi arrived in Afghanistan as a zero," one of his fellow jihadists told journalist Mary Anne Weaver, "a man with no career, just foundering about."

He later trained and eventually fought in some of the most violent battles to emerge from the post-Soviet chaos in Afghanistan, when Afghan factions began fighting one another for control of the country. He found focus and earned a certain respect in the eyes of his peers. The experience changed him. "It's not so much what Zarqawi did in the jihad -it's what the jihad did for him," the jihadist said to Weaver. Perhaps most important were the many relationships he forged during this time. The jihadists he recruited or met during this period would one day form the kernel of an international network. And one new friend turned out to be particularly important to Zarqawi's future-al Maqdisi, one of the architects of jihadi Salafism, an ideology based on the principle that any government that does not rule through a strict interpretation of Shariah is an infidel regime that must be violently opposed (a fuller description can be found in the appendix).

Maqdisi would become Zarqawi's spiritual father and close friend, despite their very different backgrounds. A trained cleric of Palestinian origin who lived in various Arab countries before settling in Jordan, Maqdisi was the "bookish fatwah monk." Zarqawi would emerge as the man who would test Maqdisi's theories "in real time and in a real war." Both men returned to Jordan in 1993. They were involved in a series of botched terrorist operations, culminating in their arrest for Possessing illegal weapons and belonging to a banned jihadi organization.

Like Afghanistan, prison was transformative for Zarqawi, according to Nit Rosen, who interviewed many of the jihadist's Jordanian peers:

Their time in Prison was as important for the movement as their experiences in Afghanistan were, bonding the men who suffered together and giving them time to formulate their ideas. For some, it was educational as well. One experienced jihadi who knew Zarqawi in Afghanistan told me: "When I heard Zarqawi speak, I didn't believe this is the same Zarqawi. But six years in jail gave him a good chance to educate himself."

Zarqawi tried to recruit his prison-mates into helping him overthrow the Jordanian leadership. After he was released from prison in 1999, Zarqawi participated in the foiled "Millennium plot" timed for January 1, 2000, a plan to bomb two Christian holy sites, a border crossing between Jordan and Israel, and the fully booked 400-room Radisson hotel in Amman.

But he was again thwarted and the plot was disrupted by Jordanian security services. Zarqawi managed to escape, first to Pakistan and from there to Afghanistan, where he met Osama bin Laden. By most accounts, the meeting with bin Laden did not go well. And why would it? The two men were united only by a broad commitment

to violent jihad. Bin Laden and his early followers were mostly members of an intellectual, educated elite, while Zarqawi was a barely educated ruffian with an attitude. One version of the meeting, reported by Mary Anne Weaver, described this first encounter as uncomfortable. Bin Laden was put off by Zarqawi's insistence that all Shi'a Muslims must be killed, an ideological argument accepted by only the most extreme Sunni jihadists, who believe Shi'a are not true Muslims. Zarqawi was reportedly arrogant and disrespectful of bin Laden. Others in al Qaeda felt the brash young jihadist was not without his merits, however. He was eventually allowed to set up his own training camp in Afghanistan, albeit not officially under al Qaeda's wing. But the differences aired on the day bin Laden and Zarqawi met would continue to define the relationship between the two jihadists for years to come.

Over the course of the next five years Zarqawi operated independently from, and yet with the support of bin Laden and al Qaeda Central. His training camp in Herat, Afghanistan, was supported by al Qaeda funds with the consent of Mullah Omar, the leader of the Taliban. He spent time in Iran, Syria and Lebanon, where he recruited new fighters and grew his network. He was more focused on jihad in Muslim countries, such as Jordan, while bin Laden at the time was focused on the West, including his long-planned spectacular terrorist attack on the soil of the United States. In the days prior to September 11, bin Laden repeatedly sought bayah, a religiously binding oath of allegiance, from Zarqawi, who refused to comply.

Nevertheless, when the Americans and their allies invaded Afghanistan after September 11, Zarqawi fought to defend al Qaeda and the Taliban. Wounded in battle, he fled in 2002 to Iran, and from there to Iraqi Kurdistan, where he joined Ansar al-Islam, a Kurdish jihadist group. The Kurds are an ethnic group inhabiting

Kurdistan, a region that includes contiguous parts of Iran, Turkey, Syria, and Iraq.

Zarqawi's membership in Ansar al-Islam would later be cited by the United States as evidence that he and al Qaeda were collaborating with Saddam Hussein. But the Kurdish group Zarqawi had joined viewed the Iraqi regime as apostate and aimed to establish a Salafi state governed by Shariah. Ironically, it was the invasion of Iraq that pushed Zarqawi into an alliance with bin Laden and led to al Qaeda's enduring presence in Iraq.

Armed with irrational exuberance and a handful of dubious pretexts for war, the United States and its allies invaded Iraq on March 20, 2003. The invasion had been justified by exaggerated claims that Iraq possessed or was close to possessing weapons of mass destruction and by the false claim that Saddam Hussein was allied with al Qaeda. While Iraq had a long history of sponsoring terrorist groups, al Qaeda was not one of them.

Zarqawi's name first became widely known in the West when the Bush administration described him as the link between al Qaeda and Saddam Hussein, claiming that Iraq had given safe haven to the terrorists, who now plotted mayhem with impunity inside its borders.

"From his terrorist network in Baghdad, Zarqawi can direct his network in the Middle East and beyond," Secretary of State Colin Powell told the United Nations Security Council. But Zarqawi was neither collaborating with Saddam nor a member of al Qaeda. In the early days after the invasion, many Iraqis were overjoyed that the brutal dictator had been removed from power. By April 9, Baghdad had fallen and Saddam Hussein had fled. By May, president Bush announced, "Mission Accomplished."

President Bush had spearheaded a strategy of "taking the fight to the terrorists," which he would later repeatedly articulate as "We're taking the fight to the terrorists abroad, so we don't have to face them here at home." The statement proved half true. Iraq would be a lightning rod for jihadists, who flocked to a country where they had not been able to operate successfully before in order to confront American troops. But the invasion reinforced jihadi claims about America's hegemonic designs on the Middle East, providing a recruiting bonanza at a time when the terrorists needed it most. Jihadi leaders around the globe described the U.S. occupation as a boon to their movement, which had begun to decline in large measure due to the destruction of al Qaeda's home base in Afghanistan. Abu Musab al Suri, one of the jihad's most prominent strategists, claimed that the war in Iraq almost single-handedly rescued the movement. As President Bush had claimed, Iraq became a "central front" in the war on terrorism. But it was a front that the United States had created.

Soon after the invasion, terrorism within Iraq's borders rose precipitously. There were 78 terrorist attacks in the first twelve months following the U.S. invasion; in the second twelve months this number nearly quadrupled, to 302 attacks. At the height of the war, in 2007, terrorists claimed 5,425 civilian lives and caused 9,878 injuries. The violence also expanded abroad, as in 2005 when al Qaeda in Iraq bombed three hotels in Amman, Jordan. The coordinated attack had targeted Western owned hotels, but the victims were almost all Jordanians, provoking an intense backlash within Jordan and angering many jihadists, who feared the operation would destroy al Qaeda's chances of winning support in the country.

Iraq had erupted into civil war, and the allied mission quickly changed from combat to nation-building. When the mission changed direction, President Bush appointed L. Paul Bremer as head of the Coalition Provisional Authority in Iraq. Bremer's first major decisions would prove critical to the subsequent destabilization of Iraq: disbanding the military, and firing all members of Saddam Hussein's ruling Ba'ath Party from civil service positions.

More than 100,000 Sunni Ba'athists were removed from the government and military, leaving them unemployed, angry, and for the military personnel, armed. Lieutenant General Jay Garner warned that the policy rendered a large number of educated and experienced Iraqis "potential recruits for the nascent insurgency." One particularly important function impacted by the purge was the Iraqi border patrol. The weakened force provided little resistance to the dramatic flow of foreign fighters into the country.

Zarqawi was there to seize the opportunity.

ZARQAWI RISES

Zarqawi's career as a terrorist had been largely marked by failure and frustration, but the American invasion galvanized him to action and created an environment suitable for his brutal tactics and rabid sectarianism.

The Sunni and Shi'a branches of Islam had split soon after the death of Muhammad over the issue of who should succeed the Prophet of Islam as leader of the Muslims, or caliph. Sunnis believe

that the caliph can be chosen by Muslim authorities. Shi'ites believe that the caliph must be a direct descendant of the Prophet through his son-in-law and cousin Ali.

Over generations, the separation had led to doctrinal differences and, at times, open sectarian conflict or war, although there were equally long periods of peace and cooperation. Today, sectarian tensions are intensely mixed with local and regional politics.

Under the rule of Saddam Hussein, a Sunni Muslim, Iraq's Shi'a majority had been persecuted, massacred by the thousands, and denied political participation. After the 1991 Persian Gulf War, some of the Shi'a had risen up against Hussein, expecting support from the West, only to be crushed by the regime, resulting in tens of thousands of casualties.

"That's when the Hussein regime became far more sectarian and placed a lot of restrictions on Iraqi Shi'a, their religious institutions and leaders, and on Shi'a pilgrims who once came to the country," said Phillip Smyth, who studies Shi'a and Iranian politics and extremism in the region. "Plus, his regime became far more tribally based, meaning he was using Sunnis mainly from the Tikrit area."

The U.S. invasion and subsequent efforts to institute a democratic system in Iraq had elevated the long-suppressed Shi'a into political power, while de-Ba'athification had simultaneously disenfranchised thousands of Sunnis.

The change also represented a significant shift for U.S. interests and relationships in the region. Ever since the Iranian Revolution of 1979, which had installed a Shi'a theocracy fueled by anti-American

sentiment, most U.S. allies in the Middle East were ruled by explicitly Sunni regimes.

"The elected officials of Iraq's post-war government are the first Shi'a leaders that the United States has had any direct and meaningful contact with since the Iranian revolution," wrote Vali Nasr in his book *The Shia Revival*, arguing that America had imagined Sunni Democracies would rise in the wake of its intervention and was prepared for the religious politics that followed.

Postwar Iraq was a recipe for sectarian conflict even without Zarqawi to stir the pot, but he wasted time exploiting the opening.

In August 2003, Zarqawi's men bombed a UNB mission center and the Jordanian embassy in Baghdad, setting a rapidly increasing pace of violence. At the end of August, he struck an important Shi'a mosque with a suicide bomber, killing at least ninety-five people including Zarqawi's primary target, Ayatollah Muhammad Bakr al Hakim, one of the most prominent and beloved Shi'a clerics in Iraq.

Despite the tensions between Zarqawi and bin Laden, in 2004 Zarqawi finally declared *bayah* (allegiance) to bin Laden and announced the creation of a new jihadist movement: Tanzim Qaedat al Jihad fi Bilad al Rafidayn, or al Qaeda in the Land of the Two Rivers, a reference to the fact that the Tigris and the Euphrates converge in Iraq. It became more commonly known in the West simply as al Qaeda in Iraq, or AQI. Aaron Zelin, a leading authority on al Qaeda and ISIS, described the affiliation as a "marriage of convenience," rather than a meeting of minds.

Over the next few months Zarqawi and his new group continued to sow discord and attract international attention. Suicide bombings became a trademark tactic, leading to a reprimand from his spiritual mentor, Maqdisi.

Foreign fighters also flocked to join AQI in large numbers, many of them passing through established smuggling routes in Syria. Most originated in Saudi Arabia, with significant numbers from Libya, Yemen, elsewhere in North Africa, and Syria. The Syrian regime made a show of trying to crack down on the cross-border trafficking to little effect. “For every example of co-operation from Syria, there are an equal number of incidents that are not helpful,” a U.S. intelligence officer told one reporter.

Zarqawi and AQI also used the Internet to market their cause in a way that al Qaeda Central had never quite mastered. Under pressure from counterterrorism efforts in Afghanistan and Pakistan, al Qaeda Central’s media output was devolving into long, boring videos of bin Laden and Ayman al Zawahiri, bin Laden’s deputy, lecturing about the jihadi cause, Zarqawi and AQI, in contrast, began to release violent video clips of terrorist attacks and beheadings and distribute them online.

Despite his pledge of *bayah*, Zarqawi continued to act independently of al Qaeda Central, and he pursued a strategy sometimes at odds with bin Laden's approach. Most central to the dispute were the related issues of takfir and the use of extreme savagery as a weapon.

Takfir, the pronouncement of someone as an unbeliever, and therefore no longer a Muslim, is a matter of great gravity in Islam. Among jihadists, such a ruling is understood as a blanket permission to kill the subject or subjects as apostate.

Bin Laden was deeply troubled by jihadi groups that targeted Muslim civilians. Many letters seized from bin Laden's lair in Abbottabad when he was killed in May 2011 emphasize his frustration with regional groups that were undisciplined in their targeting. He urged his subordinates in al Qaeda to avoid domestic attacks that caused

Sunni Muslim civilian casualties, pushing them to focus instead on targeting America. Bin Laden was serious about the matter; he had revoked his support of the Armed Islamic Group of Algeria in **1996** because of the group's "worrying ideology."

Zawahiri, who would subsequently take charge of al Qaeda after bin Laden's death, tried to rein in Zarqawi's bloody practices. In a 2005 letter, Zawahiri warned the al Qaeda in Iraq leader that he was far too free in his targeting of Muslim civilians and too prone to display "scenes of slaughter."

Zarqawi reluctantly implemented some of Zawahiri's advice. But what the senior leader saw as weakness and excess, the younger man and his followers understood as design. He found ideological support for his preexisting tendency in an important jihadi text by an ideologue known as Abu Bakr Naji (a pseudonym).

Written in 2004, the 113-page tract in Arabic was titled *Idarat al Tawahhush*, or in English, *The Management of Savagery: The Most Critical Stage Through Which the Ummah Will Pass*. Attributed to an al Qaeda division devoted to research and analysis, it had been *posted* online to one of the earliest jihadist internet forums, known as al Ekhlās, which is now defunct. It was translated into English in 2006 by noted scholar of political Islam Will McCants and released by the Combating Terrorism Center at West Point.

The Management of Savagery was a compilation of lessons learned from previous jihadist failures, as well as an advancement in thinking about the movement's future direction. It outlined stages of the *jihadist struggle* including:

- **Disruption and exhaustion:** In which terrorist attacks damage the economy of enemy powers and demoralize their populations.
- **Management of Savagery:** A phase of violent resistance with an *emphasis* on carrying out acts of highly visible violence,

intended to send a message to both allies and enemies.

- **Empowerment:** The establishment of regions controlled by *jihadists* which can subsequently grow and unite toward the goal of re-creating the caliphate.

Al Naji recommended drawing the United States into a continual series of *conflicts in the Middle East* to destroy its image of invincibility, and he *also endorsed an embrace and wide broadcast of unvarnished violence as a tool to motivate would-be recruits and demoralize enemies.*

Al Naji's tract was widely read and influenced many, perhaps nowhere more than in Iraq. Although al Qaeda in Iraq and its successors were happy to improvise when it suited them, the influence of Management could be clearly seen in both its military and media strategies.

The use and depiction of violence are among the most important elements of the strategy:

Those who have not boldly entered wars during their lifetimes do not understand the role of violence and coarseness against the infidels in combat and media battles. . . The reality of this role must be understood by explaining it to the youth who want to fight. . . If we are not violent in our jihad and if softness seizes us, that will be a major factor in the loss of the element of strength, which is one of the pillars of the Umma of the Message.

Zarqawi was also influenced by another jihadi ideologue, Abu Musab al Suri, whose 1,600-page book, *A Call to a Global Islamic Resistance*, famously advocated "leaderless resistance," the use of so-called lone wolf attacks.

Less discussed were the book's series of apocalyptic prophecies. Zarqawi published many communiques that detailed his fulfillment of al Suri's prophecies. These included apocalyptic struggles against the "Persians," which can be understood as Shi'a or Iranians.

Zarqawi had long held an implacable hatred for Shi'a Muslims, predating the publications of al Suri's book. The two men may have met during the early 1990s, when they were both taking part in jihadist causes in Afghanistan. Many hours of video featuring al Suri's lectures were distributed widely online.

Even as Zarqawi and AQI were sowing discord with their violent, sectarian attacks. In December 2005, Iraqis voted for their first full-term government and parliament. In 2006, the newly elected president, Jalal Talabani, a Sunni Kurd who was popular among both Sunnis and Shi'a, was pressured to compromise with Shi'a constituencies by appointing Nuri al Maliki prime minister, replacing another Shi'a politician who was perceived as showing favoritism to Sunni Arabs.

At the time, Maliki was also perceived as being the less sectarian option and less beholden to neighboring Iran, which had taken a growing interest in Iraqi politics since the fall of Hussein. Both of these expectations were destined to be met by spectacular disappointment.

3.ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο κόσμος γνώρισε για πρώτη φορά την απειλή που ακούει στο όνομα ISIS το καλοκαίρι του 2014, αλλά η ιστορία του δεν ξεκίνησε τότε.

Αυτό που γνωρίζουμε σήμερα ως ISIS είναι δημιούργημα του Abu Musab al Zarqawi, ενός ιορδανού κακοποιού-τρομοκράτη που είχε μια ιδιαίτερα βάνανυση και αιρετική προσέγγιση στην κατανόησή του τζιχάντ.

Πολλοί διαφορετικοί παράγοντες συνέβαλαν στην άνοδο του ISIS, αλλά ο βασικότερος λόγος είναι ο Zarqawi και η εισβολή του Ιράκ, το 2003, που του έδωσε έναν στόχο.

Ο Ahmad Fadhil Nazzal al Kalaylah γεννήθηκε στη βιομηχανική πόλη της Ζάρκα, στην Ιορδανία, που βρίσκεται περίπου δεκαπέντε μίλια από το Αμμάν. Ήταν βεδουίνος, γεννημένος σε μια μεγάλη, σχετικά φτωχή οικογένεια, που ήταν όμως μέρος μιας ισχυρής φυλής. Ήταν ένας μέτριος μαθητής που παράτησε το σχολείο μετά την ένατη τάξη. Όπως και πολλοί τζιχάντες, υιοθέτησε ένα πολεμικό ψευδώνυμο (nome de guerre) με βάση τον τόπο από τον οποίο κατάγονταν, έτσι έγινε ο Abu Musab al Zarqawi. Στη γενέτειρά του, ο Zarqawi δεν ήταν γνωστός ως ένας ιδιαίτερα θρήσκος άνθρωπος αλλά περισσότερο ως πότης, νταής και καυγατζής. Ο βιογράφος του αναφέρει ότι όσοι τον γνώριζαν στην Ζάρκα είπαν ότι έπινε σαν νεροφίδα και ότι ήταν καλυμμένος με τατουάζ, δύο πρακτικές που απαγορεύονται από το Ισλάμ.

Ήταν γνωστός ως ο «πράσινος άνδρας» λόγω των τατουάζ, τα οποία αργότερα προσπάθησε να απομακρύνει με υδροχλωρικό οξύ. Συνελήφθη μεταξύ άλλων, για κλοπές σε καταστήματα, εμπορία ναρκωτικών και επίθεση με μαχαίρι.

Περί τα είκοσι του χρόνια, προσχώρησε στην Tablighi Jamaat, μια οργάνωση της Νότιας Ασίας με στόχο να κηρύσσει τον Ισλαμισμό, εν μέρει για να "καθαρίσει" τον εαυτό του από τη ζωή του εγκληματία. Η Tablighi Jamaat στοχεύει στη δημιουργία «καλύτερων» μουσουλμάνων μέσω της στοφής σε ένα πιο «πνευματικό τζιχάντ» δηλαδή, μέσω καλών πράξεων, περισυλλογής και προσηλυτισμού.

Σύμφωνα με την ιστορικό Barbara Metcalf, η Tablighi Jamaat λειτουργούσε ως ομάδα αυτοβοήθειας, όπως οι Ανώνυμοι Αλκοολικοί, και οι περισσότεροι ειδικοί ισχυρίζονται ότι είναι λιγότερο επιρρεπείς στη βία από ότι οι Seventh-Day Adventists, με τους οποίους συγκρίνεται συχνά η Tablighi Jamaat. Ωστόσο, ένα μέλος της Tablighi Jamaat είπε στην συγγραφέα Jessica Stern ότι ήταν κοινό γνωστό πως άλλες τζιχαντιστικές οργανώσεις στρατολογούσαν μέλη στην έδρα της οργάνωσης, στο Raiwind του Πακιστάν.

Το 1989, μόλις τρεις μήνες μετά την ένταξή του στις τάξεις της Tablighi Jamaat, ο Zarqawi πήρε μέρος στην εξέγερση ενάντια στην σοβιετική κατοχή του Αφγανιστάν, την περίοδο που οι σοβιετικοί είχαν ήδη αρχίσει να υποχωρούν. Ο πόλεμος τον είχε αφήσει πίσω.

Ο Zarqawi δεν ήταν ακόμη ηγέτης ούτε μαχητής. Πέρνούσε μεγάλο μέρος του χρόνου του εργαζόμενος σε τζιχαντιστικά ενημερωτικά δελτία στο Αφγανιστάν και στην άλλη πλευρά των συνόρων στο Πακιστάν. Παρόλο που θα μπορούσε κανείς πεί πως ήταν ένα ταπεινό ξεκίνημα για κάποιον που ονειρευόταν την μάχη, η παρουσία του στα τζιχαντιστικά μέσα ενημέρωσης θα φαινόταν μάλλον χρήσιμη. Αλλά την συγκεκριμένη χρονική περίοδο αυτό δεν είχε γίνει ακόμα ξεκάθαρο. "Ο Zarqawi έφτασε στο Αφγανιστάν ως ένα μηδενικό", δήλωσε ένας σύντροφος του στην δημοσιογράφο Mary Anne Weaver, "ένας άνδρας χωρίς καριέρα, που απλώς κατέρρεε".

Αργότερα εκπαιδεύτηκε και τελικά πήρε μέρος σε μερικές από τις πιο βίαιες μάχες που ξέσπασαν ανάμεσα στις αφγανικές φατρίες που άρχισαν να πολεμούν μεταξύ τους για τον έλεγχο της χώρας, στην χαώδης μετασοβιετική περίοδο που επικρατούσε στο Αφγανιστάν. Εκεί βρήκε που έπρεπε να εστιάσει και κέρδισε τον σεβασμό στα μάτια των συντρόφων του. Η εμπειρία αυτή τον άλλαξε. "Δεν έχει να κάνει τόσο με το τι έκανε ο Zarqawi στο τζιχάντ αλλά με το τι έκανε το τζιχάντ για αυτόν", δηλώνει ο τζιχαντιστής στην Weaver. Ίσως το πιο σημαντικό ήταν οι πολλές σχέσεις που σφυρηλάτησε σε αυτό το διάστημα. Οι τζιχάντες που στρατολόγησε και συνάντησε εκείνη την περίοδο θα αποτελούσαν μια μέρα τον πυρήνα ενός διεθνούς δικτύου. Ειδικότερα, ένας νέος φίλος αποδείχτηκε ιδιαίτερα σημαντικός για το μέλλον του Zarqawi, ο σείχης Abu Muhammad al Maqdisi, ένας από τους αρχιτέκτονες του σαλαφισμού, μιας ιδεολογίας που βασίζεται στην αρχή ότι, οποιαδήποτε κυβέρνηση δεν κυβερνάει ακολουθώντας πιστά και αυστηρά τους κανόνες της Σαρία θεωρείται άπιστη και πρέπει να της αντιταχθούν βίαια (μια πληρέστερη περιγραφή μπορεί να βρεθεί στο προσάρτημα).

Παρά το πολύ διαφορετικό υπόβαθρό τους, ο Maqdisi θα γίνει ο πνευματικός πατέρας του Zarqawi και στενός του φίλος. Ο Maqdisi ήταν ένας «φιλομαθής φετφάς μοναχός», εκπαιδευμένος κληρικός παλαιστινιακής καταγωγής που ζούσε σε διάφορες αραβικές χώρες πριν εγκατασταθεί στην Ιορδανία. Ο Zarqawi θα εμφανιζόταν ως ο άνθρωπος που θα δοκίμαζε τις θεωρίες του Maqdisi "σε πραγματικό χρόνο και σε έναν πραγματικό πόλεμο". Και οι δύο επέστρεψαν στην Ιορδανία το 1993. Συμμετείχαν σε μια σειρά από τρομοκρατικές ενέργειες, οι οποίες κατέληξαν στη σύλληψή τους για κατοχή παράνομων όπλων και συμμετοχή σε απαγορευμένη τζιχαντιστική οργάνωση.

Όπως και στο Αφγανιστάν, η φυλακή ήταν μεταμορφωτική για τον Zarqawi, σύμφωνα με τον Nit Rosen, ο οποίος πήρε συνέντευξη πολλούς από τους ιορδανούς τζιχαντιστές συντρόφους του:

Ο χρόνος που πέρασαν στη φυλακή ήταν τόσο σημαντικός για το κίνημα όσο και οι εμπειρίες τους από το Αφγανιστάν, ενισχύοντας την σχέση των δύο ανδρών που υπέφεραν μαζί και δίνοντάς τους χρόνο να σχηματίσουν τις ιδέες τους. Για ορισμένους αυτό το διάστημα θεωρήθηκε και εκπαιδευτικό. Ένας έμπειρος τζιχαντιστής που γνώριζε τον Zarqawi στο Αφγανιστάν μου είπε: «Όταν άκουσα τον Zarqawi να μιλάει, δεν μπορούσα να πιστέψω πως επρόκειτο για τον ίδιο Zarqawi. Αλλά τα έξι χρόνια που πέρασε στη φυλακή του έδωσαν μια καλή ευκαιρία να μορφωθεί. "

Ο Zarqawi προσπάθησε να στρατολογήσει τους συγκρατούμενούς του στη φυλακή για να τον βοηθήσουν να ανατρέψει την ηγεσία της Ιορδανίας. Μετά την απελευθέρωση του από τη φυλακή το 1999, ο Zarqawi συμμετείχε στο αποτυχημένο «Σχέδιο της χιλιετίας» που είχε προγραμματιστεί για την 1η Ιανουαρίου 2000, ένα σχέδιο που περιλάμβανε τον βομβαρδισμό δύο ιερών χριστιανικών χώρων, ενός τελωνείου μεταξύ Ιορδανίας και Ισραήλ και του Radisson hotel στο Αμμάν.

Αλλά το σχέδιο του ανατράπηκε και πάλι από τις υπηρεσίες ασφαλείας της Ιορδανίας. Ο Zarqawi κατάφερε να δραπετεύσει, πρώτα στο Πακιστάν και από εκεί στο Αφγανιστάν, όπου και γνώρισε τον Οσάμα Μπιν Λάντεν. Σύμφωνα με τις περισσότερες περιγραφές, η συνάντηση με τον Μπιν Λάντεν δεν πήγε καλά. Και πώς να είχε πάει καλά; Η μόνη σύνδεση μεταξύ των δύο ανδρών ήταν η αποφασιστικότητα τους να δημιουργήσουν ένα βίαιο τζιχάντ. Ο Μπιν Λάντεν και οι πρώτοι οπαδοί του ήταν ως επί το πλείστον μέλη μιας πνευματικής, μορφωμένης ελίτ, ενώ ο Zarqawi ήταν

απλά ένας ελάχιστα μορφωμένος κακοποιός με υφάκι. Μια εκδοχή της συνάντησης, σύμφωνα με την Mary Anne Weaver, χαρακτηρίζει την πρώτη αυτή συνάντηση ως άβολη. Ο Μπιν Λάντεν αποθαρύνθηκε από την επιμονή του Zarqawi ότι όλοι οι σίιτες πρέπει να σκοτωθούν, ένα ιδεολογικό επιχείρημα αποδεκτό μόνο από τους πιο ακραίους σουνίτες τζιχαντιστές, οι οποίοι πιστεύουν ότι οι σίιτες δεν είναι αληθινοί μουσουλμάνοι. Ο Zarqawi συμπεριφέρθηκε με αλαζονεία και ασέβεια προς τον Μπιν Λάντεν. Άλλοι στην αλ Κάιντα ωστόσο θεώρησαν πως ο θρασύς νεαρός τζιχαντιστής δεν είχε μόνο μειονεκτήματα. Του επιτράπηκε τελικά να δημιουργήσει το δικό του στρατόπεδο εκπαίδευσης στο Αφγανιστάν, αν και επίσημα δεν βρίσκονταν υπό την προστασία της Αλ Κάιντα. Αλλά οι διαφορές που υπήραξαν την ημέρα που ο Μπιν Λάντεν και ο Zarqawi θα συνέχιζαν να ορίζουν τη σχέση μεταξύ των δύο τζιχαντιστών τα επόμενα χρόνια.

Κατά τη διάρκεια των επόμενων πέντε ετών, ο Zarqawi λειτούργησε μεν ανεξάρτητα από τον Μπιν Λάντεν και την Αλ Κάιντα, αλλά με την στήριξη του δε. Το στρατόπεδο εκπαίδευσης του στο Χεράτ του Αφγανιστάν ενισχύονταν οικονομικά από τα ταμεία της Αλ Κάιντα και τη συναίνεση του Mullah Omar, αρχηγού των ταλιμπάν. Πέρασε το χρόνο στο Ιράν, στη Συρία και στο Λίβανο, όπου στρατολόγησε νέους μαχητές και επέκτεινε το δίκτυό του. Εστίαζε την προσοχή του στο τζιχάντ στις μουσουλμανικές χώρες, όπως η Ιορδανία, ενώ ο Μπιν Λάντεν εκείνη την εποχή ήταν επικεντρωμένος στη Δύση, συμπεριλαμβανομένης της μακρόπνοης θεαματικής τρομοκρατικής επίθεσής στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τις ημέρες πριν την 11^η Σεπτεμβρίου, ο Μπιν Λάντεν επεδίωξε επανειλημμένως από τον Zarqawi τον θρησκευτικό όρκο πίστης (Bayah), ο οποίος αρνήθηκε να υπακούσει.

Ωστόσο, όταν οι αμερικανοί και οι σύμμαχοί τους εισέβαλαν στο

Αφγανιστάν μετά την 11^η Σεπτεμβρίου, ο Zarqawi πολέμησε για να υπερασπιστεί την Αλ Κάιντα και τους ταλιμπάν. Τραυματίστηκε στη μάχη και το 2002 κατέφυγε στο Ιράν και από εκεί στο ιρακινό Κουρδιστάν, όπου εντάχθηκε στην Ansar al-Islam, μια κουρδική τζιχαντιστική οργάνωση. Οι κούρδοι είναι μια εθνοτική ομάδα που κατοικεί στο Κουρδιστάν, μια περιοχή που περιλαμβάνει παρακείμενες περιοχές του Ιράν, της Τουρκίας, της Συρίας και του Ιράκ.

Η συμμετοχή του Zarqawi στην Ansar al-Islam θα αναφερθεί αργότερα από τις Ηνωμένες Πολιτείες ως απόδειξη ότι αυτός και η Αλ Κάιντα συνεργάζονταν με τον Σαντάμ Χουσεΐν. Ωστόσο, η κουρδική ομάδα στην οποία εντάχθηκε ο Zarqawi έβλεπε το ιρακινό καθεστώς σαν αποστάτες και σκόπευε να ιδρύσει ένα σαλαφιστικό κράτος που θα διοικούνταν σύμφωνα με τους κανόνες της Σαρία. Η ειρωνεία ήταν ότι η εισβολή του Ιράκ ήταν αυτή που οδήγησε τον Zarqawi να συμμαχήσει με τον Μπιν Λάντεν και έφερε την διαρκή παρουσία της Αλ Κάιντα στο Ιράκ.

Οπλισμένες με παράλογο ενθουσιασμό και μερικές αμφίβολες προφάσεις για πόλεμο, οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι σύμμαχοί τους εισέβαλαν στο Ιράκ στις 20 Μαρτίου 2003. Η δικαιολογία για αυτή την εισβολή ήταν οι ισχυρισμοί πως το Ιράκ διέθετε ή βρίσκονταν κοντά στο να αποκτήσει όπλα μαζικής καταστροφής και τον ψευδή ισχυρισμό ότι ο Σαντάμ Χουσεΐν ήταν σύμμαχος της Αλ Κάιντα. Παρ'όλο που το Ιράκ είχε μακρά ιστορία στο να υποστηρίζει τρομοκρατικές ομάδες, η Αλ Κάιντα δεν ήταν μία από αυτές.

Το όνομα του Zarqawi έγινε για πρώτη φορά γνωστό στη Δύση όταν η κυβέρνηση Μπους τον χαρακτήρισε ως τον σύνδεσμο μεταξύ της Αλ Κάιντα και του Σαντάμ Χουσεΐν, ισχυριζόμενος ότι το Ιράκ είχε δώσει ασφαλές καταφύγιο στους τρομοκράτες, οι οποίοι σχεδίαζαν πως να προκαλέσουν χάος μέσα στα σύνορά του χωρίς να τιμωρούνται.

"Από το τρομοκρατικό του δίκτυο στη Βαγδάτη, ο Zarqawi μπορεί να

διευθύνει το δίκτυό του στη Μέση Ανατολή και ακόμα παραπέρα", δήλωσε ο υπουργός εξωτερικών Colin Powell στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Αλλά ο Zarqawi δεν συνεργαζόταν ούτε με τον Σαντάμ ούτε ήταν μέλος της Αλ Κάιντα. Τις πρώτες μέρες μετά την εισβολή, πολλοί Ιρακινοί πετούσαν από την χαρά τους γιατί πίστευαν ότι ο βίαιος δικτάτορας είχε απομακρυνθεί από την εξουσία. Ως τις 9 Απριλίου, η Βαγδάτη είχε πέσει και ο Σαντάμ Χουσεΐν είχε τραπεί σε φυγή. Μέχρι τον Μάιο, ο πρόεδρος Μπους ανακοίνωσε ότι: "Η αποστολή ολοκληρώθηκε".

Ο πρόεδρος Μπους ηγήθηκε μιας στρατηγικής η οποία "μετέφερε την μάχη στους τρομοκράτες", την οποία αργότερα θα επαναλάμβανε συνεχώς λέγοντας ότι "Μεταφέρουμε την μάχη στους τρομοκράτες ώστε να μην πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε εδώ στο σπίτι μας". Η δήλωση αποδείχθηκε σωστή στο ήμισυ της. Το Ιράκ αποτέλεσε εξιλαστήριο θύμα για τους τζιχαντές, οι οποίοι συγκεντρώθηκαν σε μια χώρα στην οποία δεν είχαν μπορέσει να λειτουργήσουν με επιτυχία στο παρελθόν, για να αντιμετωπίσουν τα αμερικανικά στρατεύματα. Αλλά η εισβολή ενίσχυσε τους ισχυρισμούς των τζιχαντιστών για ηγεμονικά σχέδια της Αμερικής στη Μέση Ανατολή, οδηγώντας σε αύξηση των στρατολογήσεων σε μια εποχή που οι τρομοκράτες τις χρειάζονταν περισσότερο. Οι ηγέτες των τζιχαντιστών σε ολόκληρο τον κόσμο χαρακτήρισαν την κατοχή των ΗΠΑ ως ωφέλιμη για το κίνημά τους, το οποίο είχε αρχίσει να χάνει την δύναμη του σε μεγάλο βαθμό μετά την καταστροφή της βάσης της Αλ Κάιντα στο Αφγανιστάν. Ο Abu Musab al Suri, ένας από τους πιο διακεκριμένους στρατηγικούς σχεδιαστές των τζιχαντιστών, ισχυρίστηκε πως το κίνημα τους διασώθηκε σχεδόν ολοκληρωτικά εξαιτίας του πολέμου στο Ιράκ. Όπως υποστήριξε ο πρόεδρος Μπους, το Ιράκ έγινε το «κεντρικό μέτωπο» στον πόλεμο ενάντια της

τρομοκρατίας. Αλλά ήταν ένα μέτωπο που είχαν δημιουργήσει οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Λίγο μετά την εισβολή, η τρομοκρατία στα σύνορα του Ιράκ αυξήθηκε σημαντικά. Υπήρξαν 78 τρομοκρατικές επιθέσεις τους πρώτους δώδεκα μήνες μετά την αμερικανική εισβολή. Τους δεύτερους δώδεκα μήνες ο αριθμός αυτός σχεδόν τετραπλασιάστηκε, φτάνοντας 302 επιθέσεις. Στο απόγειο του πολέμου, το 2007, 5.425 αθώοι πολίτες έχασαν την ζωή τους και 9.878 τραυματίστηκαν από τους τρομοκράτες. Η βία τους επεκτάθηκε και στο εξωτερικό, όπως το 2005, όταν η Αλ Κάιντα στο Ιράκ βομβάρδισε τρία ξενοδοχεία στο Αμμάν της Ιορδανίας. Η συντονισμένη αυτή επίθεση στόχευε ξενοδοχεία που ανήκαν σε δυτικούς, ωστόσο σχεδόν όλα τα θύματα ήταν ιορδανοί πολίτες, προκαλώντας έντονες αντιδράσεις στην Ιορδανία και θυμώνοντας πολλούς τζιχαντιστές οι οποίοι ανησυχούσαν ότι η επιχείρηση θα κατέστρεφε τις πιθανότητες της Αλ Κάιντα να βρει υποστήριξη στη χώρα.

Το Ιράκ ξέσπασε σε εμφύλιο πόλεμο και η συμμαχική αποστολή άλλαξε γρήγορα από μάχη σε οικοδόμηση του έθνους. Όταν η αποστολή άλλαξε κατεύθυνση, ο πρόεδρος Μπους διόρισε τον L.Paul Bremer ως επικεφαλής της Προσωρινής Αρχής Συνασπισμού (Coalition Provisional Authority) στο Ιράκ. Οι πρώτες σημαντικές αποφάσεις του Bremer, η διάλυση του στρατού και η απόλυση όλων των μελών του κυβερνώντος κόμματος Ba'ath του Σαντάμ Χουσεΐν από θέσεις δημόσιας διοίκησης, θα αποδειχθούν κρίσιμες για την επακόλουθη αποσταθεροποίηση του Ιράκ. Περισσότεροι από 100.000 Σουνίτες μέλη του κόμματος Ba'ath απομακρύνθηκαν από την κυβέρνηση και τον στρατό, αφήνοντάς τους άνεργους, θυμωμένους, και όσον αφορά το στρατιωτικό προσωπικό, οπλισμένο. Ο υπολοχαγός Jay Garner προειδοποίησε ότι η πολιτική αυτή ανέδειξε πολλούς μορφωμένους και πεπειραμένους ιρακινούς που θα

μπορούσαν αν αποτελέσουν "πιθανούς νεοσύλλεκτους για την ανερχόμενη εξέγερση". Μια ιδιαίτερα σημαντική υπηρεσία που επηρεάστηκε από την εκκαθάριση της διοίκησης ήταν η ιρακινή συνοριοφυλακή. Η εξασθενημένη δύναμη της προέβαλε μικρή αντίσταση στη σημαντική ροή ξένων μαχητών στη χώρα.

Ο Zarqawi ήταν εκεί για να αξιοποιήσει αυτή την ευκαιρία.

Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ZARQAWI

Η καριέρα του Zarqawi ως τρομοκράτης χαρακτηρίστηκε σε μεγάλο βαθμό από αποτυχία και απογοήτευση, αλλά η αμερικανική εισβολή τον κινητοποίησε να λάβει δράση και δημιούργησε ένα περιβάλλον κατάλληλο για τις βάνανυς τακτικές του και τον φρικτό σεκταρισμό του.

Τα σουνιτικά και σιιτικά παρακλάδια του Ισλάμ είχαν χωριστεί σύντομα μετά το θάνατο του Μωάμεθ εξαιτίας της διαμάχης για το ποιος θα έπρεπε να διαδεχθεί τον Προφήτη του Ισλάμ ως ηγέτης ή χαλίφης των μουσουλμάνων. Οι σουνίτες πιστεύουν ότι ο χαλίφης μπορεί να επιλεγεί από τις μουσουλμανικές αρχές, ενώ οι σίιτες πιστεύουν ότι ο χαλίφης πρέπει να είναι ένας άμεσος απόγονος του Προφήτη μέσω του γαμπρού και ξαδέλφου του Ali.

Στο πέρασμα των γενεών, ο διαχωρισμός είχε οδηγήσει σε δογματικές διαφορές και, κατά περιόδους, σε ανοικτή σεκταριστική σύγκρουση ή και πόλεμο, αν και υπήρχαν εξίσου μεγάλες περίοδοι ειρήνης και συνεργασίας.

Σήμερα, στις σεκταριστικές εντάσεις έχουν αναμειχθεί σε μεγάλο βαθμό και οι τοπικές και περιφερειακές πολιτικές.

Υπό την κυβέρνηση του Σαντάμ Χουσεΐν, ενός σουνίτη μουσουλμάνου, η πλειοψηφία των σιιτών του Ιράκ διώχθηκε, σφαγιάστηκε κατά χιλιάδες και τους αρνήθηκε οποιαδήποτε πολιτική συμμετοχή. Μετά τον πόλεμο του Περσικού Κόλπου του 1991, μερικοί από τους σίιτες είχαν εξεγερθεί εναντίον του Χουσεΐν, αναμένοντας υποστήριξη από τη Δύση, το μόνο που κατάφεραν ωστόσο ήταν να καταστραφούν από το καθεστώς και να θρηνήσουν δεκάδες χιλιάδες θύματα.

"Τότε το καθεστώς του Χουσεΐν έγινε πολύ πιο σεκταριστικό και έθεσε πολλούς περιορισμούς στους σίιτες του Ιράκ, στους θρησκευτικούς τους θεσμούς, στους ηγέτες τους και στους σίιτες προσκυνητές που ερχόντουσαν κάποτε στη χώρα", δήλωσε ο Phillip Smith, που μελετά της σιιτική και ιρανική πολιτική και τον εξτρεμισμό στην περιοχή. "Επιπλέον, το καθεστώς του βασιζόταν πολύ περισσότερο σε φυλετικά χαρακτηριστικά, που σημαίνει ότι χρησιμοποίησε κυρίως τους σουνίτες από την περιοχή Tikrit."

Η αμερικανική εισβολή και οι προσπάθειες για την εγκαθίδρυση ενός δημοκρατικού συστήματος στο Ιράκ έφεραν τους για χρόνια καταπιεσμένους σίιτες στην πολιτική εξουσία, ενώ συγχρόνως με τη σταδιακή διάλυση του κόμματος του Σαντάμ (το Ba'ath) αφερέθηκαν και τα πολιτικά δικαιώματα σε χιλιάδες σουνίτες.

Η αλλαγή αυτή έφερε επίσης και μια σημαντική αλλαγή στα συμφέροντα και τις σχέσεις των ΗΠΑ στην περιοχή. Μετά την Ιρανική Επανάσταση του 1979, η οποία είχε εγκαταστήσει ένα σιιτικό θεοκρατικό καθεστώς γεμάτο με αντι-αμερικανικά πιστεύω, οι περισσότεροι σύμμαχοι των ΗΠΑ στη Μέση Ανατολή κυβερνούνταν από σουνιτικά καθεστώτα.

Σύμφωνα με τα όσα έγραψε ο Vali Nasr στο βιβλίο του «*The Shia Revival*» "οι εκλεγμένοι αξιωματούχοι της μεταπολεμικής κυβέρνησης του Ιράκ ήταν οι πρώτοι σίτες ηγέτες με τους οποίους οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν οποιαδήποτε άμεση και ουσιαστική επαφή από την ιρανική επανάσταση και έπειτα", διαφωνώντας έτσι με την άποψη ότι η Αμερική είχε φανταστεί πως μετά την παρέμβαση τους σουνιτικές δημοκρατίες θα ανέβαιναν στην εξουσία και έτσι ήταν έτοιμη για τη θρησκευτική πολιτική που ακολούθησε.

Το μεταπολεμικό Ιράκ ήταν έτοιμο για θρησκευτική σύγκρουση, ακόμη και χωρίς να Zarqawi να κινεί τα νήματα, αλλά αυτός έχασε χρόνο εκμεταλλευόμενος το άνοιγμα.

Τον Αύγουστο του 2003, οι άνδρες του Zarqawi βομβάρδισαν ένα κέντρο αποστολών της UNB καθώς και την πρεσβεία της Ιορδανίας στη Βαγδάτη, ξεκινώντας έτσι ένα κύμα βίας που κινούνταν με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Στα τέλη Αυγούστου, χτύπησε ένα σημαντικό σιιτικό τζαμί μέσω ενός βομβιστή αυτοκτονίας, σκοτώνοντας τουλάχιστον ενενήντα πέντε ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένου του πρωταρχικού στόχου του Zarqawi, τον Ayatollah Muhammad Bakr al Hakim, ενός από τους πιο διακεκριμένους και αγαπητούς σίτες κληρικούς του Ιράκ.

Παρά τις εντάσεις μεταξύ του Zarqawi και του Μπιν Λάντεν, το 2004 ο Zarqawi δήλωσε τελικά το bayah (υποταγή) στον Μπιν Λάντεν και ανακοίνωσε τη δημιουργία ενός νέου τζιχαντιστικού κινήματος το *Tanzim Qaedat al Jihad fi Bilad al Rafidayn* ή *al Qaeda in the Land of the Two Rivers*, κάνοντας φυσικά αναφορά στο γεγονός ότι ο Τίγρης και ο Ευφράτης συναντιούνται στο Ιράκ. Στη Δύση έγινε περισσότερο γνωστό απλώς ως Αλ Κάιντα του Ιράκ, ή AQI. Ο Aaron Zelin, αυθεντία σε θέματα που αφορούν την Αλ Κάιντα και το ISIS, περιέγραψε αυτήν την συγχώνευση ως «γάμο από συμφέρον» και όχι ως συμφωνία από κοινού.

Τους επόμενους μήνες ο Zarqawī και η νέα του ομάδα συνέχισαν να σπέρνουν διχώνιες και να προσελκύουν τη διεθνή προσοχή. Οι βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας έγιναν το σήμα κατατεθέν τους, πράξη που οδήγησαν, τον Maqdisi, τον πνευματικό του μέντορα να τον επιπλήξει.

Μεγάλος αριθμός ξένων μαχητών άρχισαν να συρρέουν με σκοπό να ενταχθούν στην AQI, πολλοί από τους οποίους διέσχιζαν τα σύνορα μέσω γνωστών πλέον διαδρομών λαθρεμπορίου στη Συρία. Οι περισσότεροι προέρχονταν από τη Σαουδική Αραβία, με πολλούς όμως και από τη Λιβύη, την Υεμένη, άλλες χώρες της Βόρειας Αφρικής και τη Συρία. Το συριακό καθεστώς έκανε επίδειξη ότι προσπάθησε να σταματήσει τη διασυνοριακή παράνομη διακίνηση χωρίς αποτέλεσμα ωστόσο. "Για κάθε παράδειγμα που δείχνει την συνεργασία της Συρίας, υπάρχει ένας ίσος αριθμός συμβάντων που δεν μας βοηθούν", ανέφερε ένας υπεύθυνος πληροφοριών των ΗΠΑ σε έναν δημοσιογράφο.

Ο Zarqawī και η AQI χρησιμοποίησαν επίσης το διαδίκτυο για να προβάλουν τον αγώνα τους με τρόπο που η Αλ Κάιντα δεν είχε καταφέρει. Υπό την πίεση των αντιτρομοκρατικών ενεργειών στο Αφγανιστάν και το Πακιστάν, η παρουσία της Αλ Κάιντα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποτελούνταν κυρίως από μεγάλα, βαρετά βίντεο με τον Μπιν Λάντεν και τον Ayman al Zawahiri, του υπαρχηγού του Μπιν Λάντεν, να κάνουν κύρηγμα για τον αγώνα του τζιχάντ. Αντίθέτως ο Zarqawī και η AQI ξεκίνησαν να κυκλοφορούν βίντεο με τρομοκρατικές επιθέσεις και αποκεφαλισμούς και να τα διανέμουν ηλεκτρονικά.

Παρά το γεγονός ότι δήλωσε την υποταγή του, ο Zarqawī συνέχισε να

ενεργεί ανεξάρτητα από την Αλ Κάιντα και ακολούθησε μια στρατηγική που πολλές φορές ερχόταν σε αντίθεση με την προσέγγιση του Μπιν Λάντεν. Οι πιο βασικές διαφορές οφείλονταν σχετικά θέματα που αφορούν το takfir και την χρήση ακραίας αγριότητας ως όπλο.

Το takfir, η κήρυξη δηλαδή ενός ατόμου ως άπιστου, και επομένως μη-μουσουλμάνου, είναι θέμα μεγάλης βαρύτητας στο Ισλάμ. Μεταξύ των τζιχαντιστών, μια τέτοια απόφαση εκλαμβάνεται ως άδεια να εκτελέσουν το ή τα θύματα αποστάτες.

Ο Μπιν Λάντεν ήταν βαθιά προβληματισμένος με τις ομάδες τζιχαντιστών που στοχεύουν μουσουλμάνους πολίτες. Πολλά γράμματα που κατασχέθηκαν από το λημέρι του Μπιν Λάντεν στο Abbottabad, όταν σκοτώθηκε τον Μάιο του 2011, υπογραμμίζουν την απογοήτευσή του με τις περιφερειακές ομάδες που δεν έδειχναν πειθαρχία στην επιλογή των στόχων τους. Κάλεσε τους κατώτερους του στην Αλ Κάιντα να αποφύγουν τις εγχώριες επιθέσεις που οδηγούν στον θάνατο σουνιτών μουσουλμάνων πολιτών, πιέζοντάς τους να επικεντρωθούν στην Αμερική. Ο Μπιν Λάντεν δεν αστειεύοταν πάνω σε αυτό το θέμα. Το 1996 είχε ανακαλέσει την υποστήριξή του στην Armed Islamic Group της Αλγερίας εξαιτίας της «ανησυχητικής ιδεολογίας» τους.

Ο Zawahiri, ο οποίος στη συνέχεια θα αναλάβει τα ηνία της αλ Κάιντα μετά το θάνατο του Μπιν Λάντεν, προσπάθησε να χαλιναγωγήσει τις αιματηρές πρακτικές του Zarqawi. Σε επιστολή του το 2005, ο Zawahiri προειδοποίησε στον αρχηγό της αλ Κάιντα στο Ιράκ ότι ήταν πάρα πολύ ελεύθερος σε ότι αφορά τη στόχευσή μουσουλμάνων πολιτών και ήταν πολύ επιρρεπής στο να παρουσιάζει «σκηνές σφαγής».

Ο Zarqawi αν και απρόθυμα υλοποίησε μερικές από τις συμβουλές του Zawahiri. Αλλά αυτό που ο πρεσβύτερος ηγέτης έβλεπε ως αδυναμία και

υπερβολή, ο νεώτερος και οι οπαδοί του το αντιλαμβάνονταν ως σχέδιο. Βρήκε ιδεολογική υποστήριξη για την προϋπάρχουσα τάση του σε ένα σημαντικό κείμενο του τζιχάντ γραμμένο από έναν ιδεολόγο γνωστό ως Abu Bakr Naji (ψευδώνυμο).

Γραμμένο στα Αραβικά το 2004, το κείμενο των 113 σελίδων είχε τον τίτλο *Idarat al Tawahhush*, ή στα αγγλικά, *The Most Critical Stage Through Which the Ummah Will Pass*. Κατανεμημένος σε ένα τμήμα της Αλ Κάιντα αφιερωμένο στην έρευνα και την ανάλυση, δημοσιεύτηκε ηλεκτρονικά σε ένα από τα πρώτα διαδικτυακά φόρουμ των τζιχαντιστών, γνωστό ως al Ekhlas, το οποίο είναι πλέον αδρανές. Μεταφράστηκε στα αγγλικά το 2006 από τον επίσημο μελετητή της πολιτικής του Ισλάμ Will McCants και κυκλοφόρησε από το Κέντρο Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας του West Point.

Το «*The management of Savagery*» ήταν μια συλλογή διδαγμάτων που αντλήθηκαν από προηγούμενες αποτυχίες των τζιχαντιστών, καθώς και μια σκέψη για τον μελλοντικό προσανατολισμό του κινήματος. Περιέγραψε στάδια του τζιχάντιστικου αγώνα, μεταξύ των οποίων είναι:

- **Διαταραχή και εξάντληση:** Όταν οι τρομοκρατικές επιθέσεις βλάπτουν την οικονομία των εχθρικών δυνάμεων και ρίχνουν το ηθικό του πληθυσμού τους.
- **Διαχείριση της αγριότητας:** Μια φάση βίαιης αντίστασης με έμφαση στη εκτέλεση πολύ βίαιων πράξεων, με σκοπό να στείλουν μήνυμα τόσο στους συμμάχους όσο και στους εχθρούς.
- **Ενδυνάμωση:** Η ίδρυση περιφερειών ελεγχόμενων από τζιχάντιστές που μπορούν στη συνέχεια να αναπτυχθούν και να ενωθούν για την επίτευξη του στόχο της επαναδημιουργίας του χαλιφάτου.

Ο Al Naji πρότεινε να προσελκύσουν τις Ηνωμένες Πολιτείες σε διαρκείς συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή για να καταστρέψουν την εικόνα της αήττητης υπερδύναμης και υποστήριξε επίσης την ευρεία εκπομπή ωμής βίας ως εργαλείο για την παρακίνηση υποψήφιων νεοσυλλέκτων και την αποθάρυνση των εχθρών τους.

Το φυλλάδιο του Al Naji διαβάστηκε και επηρέασε πολλούς, κυρίως στο Ιράκ. Παρόλο που η Αλ Κάιντα στο Ιράκ και οι διάδοχοί της χαιρόνταν να αυτοσχεδιάζουν όποτε ήθελαν, η επιρροή της Διοίκησης ήταν ξεκάθαρη τόσο στις στρατιωτικές στρατηγικές όσο και σε αυτές των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Η χρήση και η απεικόνιση της βίας είναι ανάμεσα στα πιο σημαντικά στοιχεία της στρατηγικής τους.

Εκείνοι που κατά την διάρκεια της ζωής τους δεν έχουν λάβει μέρος σε πολέμους με τόλμη δεν καταλαβαίνουν το ρόλο της βίας και της σκληρότητας εναντίων των άπιστων στις μάχες και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης . . . Η πραγματικότητα αυτού του ρόλου πρέπει να γίνει κατανοητή εξηγώντας την στους νέους που θέλουν να πολεμήσουν. . . Αν δεν είμαστε βίαιοι στο τζιχάντ και αν μας καταβάλει η μαλθακότητα, θα χάσουμε το στοιχείο της δύναμης, που είναι ένας από τους πυλώνες της ισλαμικής κοινότητας Umma.

Ο Zarqawi επηρεάστηκε επίσης και από έναν άλλο τζιχαντιστή ιδεολόγο, τον Abu Musab al Suri, το βιβλίο του οποίου φέρει τον τίτλο: *A Call to a Global Islamic Resistance* και έχει έκταση 1.600 σελίδες. Υποστηρίζει περίφημα την θεωρία «αντίσταση χωρίς καθοδήγηση», δηλαδή την εκτέλεση επιθέσεων από ανθρώπους οι οποίοι ασπάζονται την ιδεολογία και δρουν ανεξάρτητα χωρίς να εκτελούν διαταγές κάποιου αρχηγού.

Οι σειρές βιβλίων με τις προφητείες τις αποκάλυψης συζητήθηκαν λιγότερο. Ο Zarqawi δημοσίευσε πολλά ανακοινωθέντα

που περιγράφουν λεπτομερώς πως εκπλήρωσε τις προφητείες του al Suri. Αυτές περιλαμβάνουν τους προφητικούς αγώνες κατά των "Περσών", οι οποίοι μπορούν να παραφραστούν ως σίιτες ή Ιρανοί.

Ο Zarqawi είχε από πάντα ένα ακατεύναστο μίσος για τους σίιτες μουσουλμάνους, πριν ακόμα εκδοθούν τα βιβλία του al Suri. Οι δύο άνδρες ενδέχεται να συναντήθηκαν κατά τις αρχές της δεκαετίας του 1990, όταν και οι δύο συμμετείχαν σε αγώνες του τζιχάντ στο Αφγανιστάν. Βίντεο με διαλέξεις του al Suri διάρκειας πολλών ωρών διανεμήθηκαν ευρέως στο διαδίκτυο.

Ακόμη και όταν οι Zarqawi και ο AQI έσπερναν τη διχώνια με τις βίαιες, σεκταριστικές τους επιθέσεις. Τον Δεκέμβριο του 2005, οι Ιρακινοί ψήφισαν για την εκλογή της πρώτη τους κυβέρνησης και κοινοβουλίου. Το 2006, ο νεοεκλεγής πρόεδρος, Jalal Talabani, ένας σουνίτης κουρδός που ήταν δημοφιλής μεταξύ τόσο των σουνιτών και των σιίτων, υποχώρησε στις πιέσεις των σιιτών του εκλογικού του σώματος για τον διορισμό του Nuri al Maliki ως προθυπουργό της χώρας, αντικαθιστώντας έτσι έναν άλλο σιίτη πολιτικό που θεωρούνταν ότι έδειχνε εύνοια άραβες σουνίτες.

Την εποχή εκείνη, ο Maliki θεωρήθηκε ως η λιγότερο σεχταριστική επιλογή και ο λιγότερο υπόχρεως προς το γειτονικό Ιράν, το οποίο είχε αρχίσει να δείχνει όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την ιρακινή πολιτική μετά από την πτώση του Χουσεΐν. Και οι δύο αυτοί χαρακτηρισμοί κατέληξαν ωστόσο να τους απογοητεύσουν.

4.ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Προσπάθησα να μεταφράσω το απόσπασμα όσο πιο σωστά μπορούσα προσπαθώντας να διατηρήσω το νόημα και το περιεχόμενο του. Φυσικά το μετάφρασμα για να θεωρείται σωστό πρέπει να μπορεί να σταθεί και το ίδιο στον λόγο ως ανεξάρτητο κείμενο με σωστή δομή, γραμματική και συντακτικό. Το επάγγελμα του μεταφραστή προϋποθέτει την άριστη γνώση και των δύο γλωσσών εργασίας καθώς και των πολιτισμικών και κοινωνικών στοιχείων της χώρας πηγής της εκάστοτε γλώσσας, ώστε να είναι στην θέση να μπορεί να μεταφέρει το κείμενο της μίας γλώσσας στην άλλη όσο το δυνατόν ορθότερα, μεταφέροντας και όλες τις αξίες και τα συναισθήματα που ίσως να ήθελε να περάσει ο συγγραφέας του προτότυπου κειμένου, με τον δικό του ωστόσο μοναδικό τρόπο.

Οι δυσκολίες που συναντούν οι περισσότεροι μεταφραστές είναι αρκετές και οφείλονται κυρίως σε λεξιλογικές και σημασιολογικές διαφορές μεταξύ των δύο γλωσσών και κατ'επέκταση στην σωστή μεταφορά αυτών των διαφορών με τέτοιο τρόπο ώστε να μην προκαλεί σύγχυση στον αναγνώστη. Η διαδικασία μπορεί πολλές φορές να προκαλεί κούραση στην μεταφραστή εξαιτίας διαφόρων παραγόντων (έκταση κειμένου, περιεχόμενο κειμένου, σύντομα διορία κτλπ.) ωστόσο εκείνος πρέπει να φροντίσει για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Η εργασία αυτή δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα και φυσικά και εγώ αντιμετώπισα τις παραπάνω δυσκολίες στην διαδικασία της μετάφρασης, κάποιες από τις οποίες σας παραθέτω παρακάτω.

Η ανάλυση των δυσκολιών που αντιμετώπισα καθώς και οι λύσεις στις οποίες κατέληξα θα αναλυθούν με βάση τις μεταφραστικές τεχνικές των J.P. Vinay και J. Darbelnet τις οποίες άλλωστε και διδαχθήκαμε στο πανεπιστήμιο στο μάθημα της γλωσσολογίας. Σύμφωνα λοιπόν με τους Vinay και Darbelnet τα προς μετάφραση κείμενα μπορούν κάποιες φορές να μεταφραστούν αυτούσια και ως έχουν, χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν κυρίως επίσημα έγγραφα, ωστόσο τις περισσότερες φορές ο μεταφραστής αντιμετωπίζει αρκετές δυσκολίες τις οποίες πρέπει να ξεπεράσει. Οι επικρατέστερες τεχνικές για να καταφέρει λοιπόν να αποδώσει σωστά τις συνταγματικές-λεξιλογικές δυσκολίες που θα αντιμετωπίσει είναι επτά. Το δάνειο(emprunt), το έκτυπο(calque), η κατά λέξη μετάφραση(traduction littérale ou mot à mot), η μετάταξη(transposition), η μετατροπή(modulation), η ισοδυναμία(equivalence) και η προσαρμογή(adaptation).

Ένα από τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετώπισα ήταν ο μεγάλος όγκος κυρίων ονομάτων ανθρώπων, οργανώσεων, χωρών, πόλεων κτλπ. Η λύση που θεώρησα ως σωστότερη ήταν να διατηρήσω όλα τα ονόματα ως έχουν χωρίς να τα μεταφράσω, πέρα από αυτά που έχουν μια επίσημη και γνωστή θα έλεγα μετάφραση στα ελληνικά. Με λίγα λόγια χρησιμοποίησα την τεχνική του δανείου(emprunt), σύμφωνα με Vinay και Darbelnet αποτελεί την απλούστερη από όλες τις μεταφραστικές τεχνικές, αφού αφορά στην αυτούσια μεταφορά ενός λεξήματος κατά τη μεταφραστική διαδικασία. Ωστόσο ο μεταφραστής πρέπει να είναι προσεκτικός στην και να γνωρίζει καλά την λέξη προς αποφυγή παρερμηνειών και για να διατηρηθεί η φυσικότητα του κειμένου. Παραδείγματα από το κείμενο αποτελούν:

- Το όνομα του Zarqawī που είναι ένα από τα ιδρυτικά μέλη του ISIS και μετέπειτα αρχηγός της Αλ Κάιντα και επέλεξα να μην το

μεταφράσω καθώς η μεταγραφή του στα ελληνικά ως Ζαρκάουι ίσως να ξένιζε τον αναγνώστη.

- Η παρακάτω πρόταση στην οποία έχω «δανειστεί» το όνομα της δημοσιογράφου και το όνομα των οργανώσεων αλλά έχω μεταφράσει το «Ανώνυμοι Αλκοολικοί».

Πρωτότυπο: *According to the historian Barbara Metcalf, Tablighi Jamaat traditionally functioned as a self-help group, much like Alcoholics Anonymous, and most specialists claim that it is no more prone to violence than are the Seventh-Day Adventists, with whom Tablighi Jamaat is frequently compared.*

Μετάφρασμα: *Σύμφωνα με την ιστορικό Barbara Metcalf, η Tablighi Jamaat λειτουργούσε ως ομάδα αυτοβοήθειας, όπως οι Ανώνυμοι Αλκοολικοί, και οι περισσότεροι ειδικοί ισχυρίζονται ότι είναι λιγότερο επιρρεπείς στη βία από ότι οι Seventh-Day Adventists, με τους οποίους συγκρίνεται συχνά ο Tablighi Jamaat.*

- Άλλο ένα παράδειγμα αποτελούν κείμενα και βιβλία είτε αγγλικά είτε στην αραβική γλώσσα που αναφέρονται στο κείμενο και φυσικά δεν τα μετέφερα στην ελληνική. Παράδειγμα:

Πρωτότυπο: *Written in 2004, the 113-page tract in Arabic was titled Idarat al Tawahhush, or in English, The Management of Savagery: The Most Critical Stage Through Which the Ummah Will Pass.*

Μετάφρασμα: *Γραμμένο στα Αραβικά το 2004, το κείμενο των 113 σελίδων είχε τον τίτλο Idarat al Tawahhush, ή στα αγγλικά, The Most Critical Stage Through Which the Ummah Will Pass.*

Ένα ακόμα πρόβλημα που εντόπισα στο κείμενο είναι πολλές λέξεις οι οποίες δεν είχαν κάποια ακριβής αντιστοιχία στα ελληνικά έτσι για να δώσω στον αναγνώστη να καταλάβει τι σημαίνει προσπαθούσα να την παραφράσω με μια μικρή επεξήγηση. Τέτοιες περιπτώσεις αφορούν στο κείμενο κυριώς αγγλοποιημένες λέξεις η ρίζα των οποίων βρίσκεται στα αραβικά. Αύτη η μετατροπή με περίφραση ονομάζεται σύμφωνα με τους παραπάνω κανόνες προσαρμογή. Η προσαρμογή αποτελεί μία ιδιαίτερη περίπτωση ισοδυναμίας, η οποία ονομάζεται “Ισοδυναμία Καταστάσεων”. Πρόκειται για την μεταφραστική τεχνική που χρησιμοποιείται όταν το μήνυμα, που εμπεριέχεται στο πρωτότυπο κείμενο, είναι αδύνατο να αποδοθεί ισοδύναμα στη γλώσσα του μεταφράσματος. Τέτοιες περιπτώσεις αποτελούν οι εξής:

- Στο κείμενο εντοπίζεται ο όρος «*de-Ba'athification*», Ba'ath ονομαζόταν το κυβερνών κόμμα του Σαντάμ Χουσεΐν οπότε με τον όρο αυτό οι συγγραφείς εννοούν την απομάκρυνση παύλα διάλυση του κόμματος αυτού για αυτό και εγώ επέλεξα να το μεταφράσω ως εξής:

Πρωτότυπο: *The U.S. invasion and subsequent efforts to institute a democratic system in Iraq had elevated the long-suppressed Shi'a into political power, while **de-Ba'athification** had simultaneously disenfranchised thousands of Sunnis.*

Μετάφρασμα: *Η αμερικανική εισβολή και οι προσπάθειες για την εγκαθίδρυση ενός δημοκρατικού συστήματος στο Ιράκ έφεραν τους για χρόνια καταπιεσμένους Σιίτες στην πολιτική εξουσία, ενώ συγχρόνως με τη σταδιακή διάλυση του κόμματος του Σαντάμ (το Ba'ath) αφερέθηκαν και τα πολιτικά σικαιώματα σε χιλιάδες Σουνίτες.*

- Ένα ακόμα παράδειγμα αποτελεί η λέξη «*Bayah*» , όπου το Bayah στην ισλαμική ορολογία αναφέρεται σε ένα είδος όρκου προς έναν αρχηγό και ήταν γνωστό πως χρησιμοποιούνταν από τον προφήτη Μωάμεθ και κατά συνέπεια υιοθετήθηκε και από τους ακραίους Ισλαμιστές. Στα πλαίσια της μετάφρασης έπρεπε να το παραφράσω. Πιο συγκεκριμένα:

Πρωτότυπο: *In the days prior to September 11, bin Laden repeatedly sought **bayah**, a religiously binding oath of allegiance, from Zarqawi, who refused to comply.*

Μετάφρασμα: *Τις ημέρες πριν την 11^η Σεπτεμβρίου, ο Bin Laden επεδίωξε επανειλημμένως από τον Zarqawi τον θρησκευτικό όρκο πίστης (Bayah), ο οποίος αρνήθηκε να υπακούσει.*

- Επίσης στην ίδια κατηγορία θεωρώ πως ανήκει ακόμα ένα σημείο που με δυσκόλεψε. Αυτό είναι η λέξη «*revivalist*», αρχικά η λέξη έχει διπλή σημασία καθώς μπορεί να σημαίνει τόσο *αναγεννησιακό* αλλά και *ευαγγελιστής* με την έννοια ωστόσο του ατόμου που κηρύσσει με πάθος και φανατισμό μια θεωρία ως πιο ελπιδοφόρα και θετική. Στην συγκεκριμένη πρόταση λοιπόν θεωρώ πως πρέπει να χρησιμοποιήσουμε την δεύτερη σημασία του όρου, ωστόσο επειδή το ευαγγελιστής από μόνο του παραπέμπει στο μυαλό των περισσότερων σε κάποιον από τους συγγραφείς των χριστιανικών ευαγγελίων επέλεξα να το παραφράσω και προσθέσω την λέξη *κηρύσει*. Η πρόταση:

Πρωτότυπο: *In his early twenties, he joined Tablighi Jamaat, a South Asian Islamic revivalist organization, in part to "cleanse" himself from his life of crime.*

Μετάφρασμα: *Περί τα είκοσι του χρόνια, προσχώρησε στην Tablighi Jamaat, μια οργάνωση της Νότιας Ασίας με στόχο να κηρύσσει τον Ισλαμισμό, εν μέρει για να "καθαρίσει" τον εαυτό του από τη ζωή του εγκληματία.*

Στο κείμενο εντόπισα επίσης κάποιες φράσεις και παροιμίες οι οποίες παρόλο που είναι τυπικές και γνωστές σε αγγλόφωνο αναγνωστικό κοινό μία κατά λέξη μετάφραση τους δεν θα έβγαζε κανένα απολύτως νόημα στα ελληνικά. Για αυτό τον λόγο ο μεταφραστής ψάχνει πάντα κάποια ισοδύναμη φράση, παροιμία στην γλώσσα στόχο που να λέει ακριβώς το ίδιο πράγμα και μόνο εάν δεν υπάρχει κάτι το παραφράζει. Σύμφωνα λοιπόν με τους Vinay και Darbelnet, η ισοδυναμία αποτελεί μία μεταφραστική μέθοδο, κατά την οποία το μήνυμα που εμπεριέχεται στο πρωτότυπο κείμενο αναπαράγεται χρησιμοποιώντας τελείως διαφορετικές λέξεις ή εκφράσεις. Η συγκεκριμένη τεχνική χρησιμοποιείται στη περίπτωση που οι λεξιλογικές επιλογές του μεταφράσματος είναι πλήρως ισοδύναμες με αυτές του πρωτότυπου κειμένου. Κάποια παραδείγματα από το βιβλίο αποτελούν:

- Στο απόσπασμα του πρωτοτύπου συναντάμε την έκφραση «stir the pot», που αν μεταφραστεί κατά λέξη θα λέγαμε ότι σημαίνει «ανακατεύει την κατσαρόλα». Η έκφραση αυτή θεωρώ πως είναι γνωστή σε κάποιον αγγλόφωνο ή εστω αρκετά εξοικειωμένο με την αγγλική γλώσσα, ωστόσο δεν θα μπορούσε να σταθεί στα ελληνικά

για αυτό τον λόγο επέλεξα να χρησιμοποιήσω την ισοδύναμη ελληνική έκφραση «κίνω τα νήματα». Πιο συγκεκριμένα:

Πρωτότυπο: *Postwar Iraq was a recipe for sectarian conflict even without Zarqawi to stir the pot, but he wasted time exploiting the opening.*

Μετάφρασμα: *Το μεταπολεμικό Ιράκ ήταν έτοιμο για θρησκευτική σύγκρουση, ακόμη και χωρίς να Zarqawi να κινεί τα νήματα, αλλά αυτός έχασε χρόνο εκμεταλλευόμενος το άνοιγμα.*

- Σε συνέχεια των προηγούμενων στο κείμενο εμφανίζεται και η φράση «meeting of minds», σε ελεύθερη μετάφραση «συνάντηση μυαλών», που δεν σημαίνει τίποτα περισσότερο από την ελληνική έκφραση «από κοινού». Το απόσπασμα του κειμένου:

Πρωτότυπο: *It became more commonly known in the West simply as al Qaeda in Iraq, or AQI. Aaron Zelin, a leading authority on al Qaeda and ISIS, described the affiliation as a "marriage of convenience," rather than a meeting of minds.*

Μετάφρασμα: *Στη Δύση έγινε περισσότερο γνωστό απλώς ως Αλ Κάιντα του Ιράκ, ή AQI. Ο Aaron Zelin, αυθεντία σε θέματα που αφορούν την Αλ Κάιντα και το ISIS, περιέγραψε αυτήν την συγχώνευση ως «γάμο από συμφέρον» και όχι ως συμφωνία από κοινού.*

Τέλος ένα ακόμα πρόβλημα που εντόπισα και με δυσκόλεψε στην μετάφραση ήταν οι λέξεις οι οποίες δεν είχαν κάποια ακριβής αντιστοιχία στα ελληνικά έτσι για να δώσω στον αναγνώστη να καταλάβει τι σημαίνει προσπαθούσα να την παραφράσω με μια μικρή επεξήγηση. Σύμφωνα πάντα με τις τεχνικές των Vinay και Darbelnet η τεχνική που με βοήθησε να βρω την λύση είναι η μετατροπία. Η μετατροπία χρησιμοποιείται σε περίπτωση που οι μεταφραστικές τεχνικές της κατά λέξη μετάφρασης και της μετάταξης, αποδίδουν ένα γραμματικά ορθό μήνυμα, χωρίς όμως να βγάζει κάποιο νόημα ή χωρίς να γίνεται αποδεκτό. Αυτό επιτυγχάνεται με αλλαγή προοπτικής του μηνύματος ώστε αυτό να γίνεται πιο σαφές και να ανταποκρίνεται στα πλαίσια του πολιτισμού της γλώσσας-στόχου. Μερικά παραδείγματα από το κείμενο αποτελούν τα εξής:

- Στο κείμενο εμφανίζεται η έκφραση «lone wolf attack» το οποίο χρησιμοποιείται για να μιλήσει για άτομα τα οποία δρουν ανεξάρτητα από κάποια οργάνωση και δεν ακολουθούν τις οδηγίες κάποιου αρχηγού. Τα άτομα αυτά είναι απλώς επηρεασμένα από την αντίστοιχη εξτρεμιστική ομάδα ή ιδεολογία την οποία και ασπάζονται και είναι έτοιμη να δράσουν για αυτή. Στα ελληνικά λοιπόν το *lone wolf* μεταφράζεται ως *μοναχικός καβαλάρης* και όλο μαζί θα μπορούσε να γραφτεί «επιθέσεις μοναχικών καβαλάρηδων» που όπως λει και ο ορισμός είναι γραμματικά ορθό ωστόσο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό. Για αυτό λοιπόν και η δική μου επιλογή είναι η εξής:

Πρωτότυπο: Zarqawi was also influenced by another jihadi ideologue, Abu Musab al Suri, whose 1,600-page book, *A Call to a Global Islamic Resistance*, famously advocated "leaderless resistance," the use of so-called lone wolf attacks.

Μετάφρασμα: Ο Zarqawi επηρεάστηκε επίσης και από έναν άλλο τζιχαντιστή ιδεολόγο, τον Abu Musab al Suri, το βιβλίο του οποίου φέρει τον τίτλο: *A Call to a Global Islamic Resistance* και έχει έκταση 1.600 σελίδες, υποστήριζε περίφημα την θεωρία «αντίσταση χωρίς καθοδήγηση», δηλαδή την εκτέλεση επιθέσεων από ανθρώπους οι οποίοι ασπάζονται την ιδεολογία και δρουν ανεξάρτητα χωρίς να εκτελούν διαταγές κάποιου αρχηγού.

5.ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τελειώνοντας την πτυχιακή μου εργασία και μετά από τέσσερα χρόνια στο τμήμα ξένων γλωσσών μετάφρασης και διερμηνείας μπορώ πλέον να δηλώσω με σιγουρία πως ενώ πολλοί μελετητές έχουν καταλήξει σε διάφορες θεωρίες ως προς την μετάφραση, αυτή συνεχίζει να αποτελεί μια δημιουργική εργασία και δεν ακολουθεί κάποιες κανονιστικές προδιαγραφές. Από αυτόν τον κανόνα δεν εξαιρείται κανένα κείμενο ανεξαρτήτως ορολογίας και κατεύθυνσης. Επίσης η γλώσσα θεωρείται ζωντανός οργανισμός και αλλάζει συνεχώς επομένως και οι μεταφραστικές τεχνικές δεν μπορούν να μένουν σταθερές αλλά να «μεγαλώνουν» και να αλλάζουν μαζί με την γλώσσες. Ο μεταφραστής πρέπει να κατανοεί, να αξιολογεί και να αναλύει το κείμενο-αφετηρία με λεπτομέρεια και προσοχή. Με λίγα λόγια η μετάφραση είναι η επιστήμη που λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος μεταξύ των ανθρώπων όλου του κόσμου καθώς ενώνει λαούς, πολιτισμούς και ανθρώπους.

Πιο συγκεκριμένα, η μετάφραση του συγκεκριμένου αποσπάσματος από το συγκεκριμένο βιβλίο έγινε με πολύ χαρά από το μέρος μου καθώς το θέμα του Ισλαμικού Κράτους και της τρομοκρατίας γενικότερα με ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Το βιβλίο των Jessica Stern και J.M. Berger αποτελεί μια πολύ καλή ανάλυση μιας εκ των πιο πολυσυζητημένων οργανώσεων της εποχής μας που έχει συνδέση το όνομα της άμεσα με την τρομοκρατία. Πιστεύω πως είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε όλοι την ιστορία και τα πιστεύω τέτοιων οργανώσεων που στοχοποιούν και έχουν στερήσει την ζωή σε τόσους ανθρώπους, γιατί γνωρίζοντας όλα μπορεί ίσως να μπορέσουμε να απαντήσουμε και το γιατί που έχουμε όλοι στο πίσω μέρους του μυαλού μας μετά από κάθε επίθεση.

Για εμένα προσωπικά ήταν μία πολύ διαφωτιστική εμπειρία και ευχαριστώ την υπεύθυνο καθηγήτη κ.Λίβα που μου πρότεινε το συγκεκριμένο βιβλίο. Σε ένα προσωπικό σχόλιο θα πρόσθετα πως η ιδεολογία του Ισλαμικού Κράτους καθώς διάβαζα το βιβλίο μου θύμησε το ολιγαρχικό καθεστώς που παρουσιάζει ο George Orwell στο βιβλίο του 1984, ένα καθεστώς βασισμένο στο φόβο με τους πολίτες του να έχουν υποστεί πλύση εγκεφάλου και να πιστεύουν στο ρητό «War is Peace». Ίσως να είναι λίγο τραβηγμένος αυτός ο συσχετισμός αλλά είναι μία ειλικρινής σκέψη μου.

Σε τελική ανάλυση θα έλεγα πως η εργασία αυτή με βοήθησε να δω κάποια πράγματα με άλλο μάτι και πιστεύω πως κλείνω με τον καλύτερο τρόπο το κεφάλαιο των μεταφράσεων στα πλαίσια του πανεπιστημίου.

6.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Διονύσης Γούτσος:** *Γλώσσα, Ποικιλία, Σύστημα* , Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ, Σεπτέμβριος 2012
- **Jeremy Munday,** *Μεταφραστικές σπουδές, θεωρίες και εφαρμογές,* μετάφραση Άγγελος Φιλιππάτος, Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2002
- **Κεντρωτής Γ.,** *Θεωρία και Πράξη της Μετάφρασης,* Εκδόσεις « Δίαυλος », Αθήνα, 1996

Ηλεκτρονικά Λεξικά

- www.wordreferences.com
- www.linguee.com
- www.glosbe.com